

Debesuota, šaltiau,
dieną 30°, naktį 18
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:37

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. XLIV.

Kaina 5c

Antradienis, Sausio- January 8 d., 1957 m.

Price 5c

6

RYTUOSE BREŠTA PASAULIO KARAS.-DULLES

KOMUNIZMO DIENOS SUSKAITYTOS, KALBĖJO NAGY PRIEŠ JĮ SUIMANT

Vengrų revoliucija parodė - sistema atgyvenusi

HAMBURGAS, Vokietija. — Vokiečių laikraštis Bildzeitung paskelbė, ką Imre Nagy, trumpalaikis Vengrijos revoliucinės vyriausybės galva, kalbėjo jugoslavų žurnalistinei prieš 7 savaites, esant jam prisiglaudus Jugoslavijos ambasadoje.

Jugoslavijos žurnalistas savo pasikalbėjimo su Nagy negalėjo išspausdinti Tito spaudoje. Tada jis užrašytą pasikalbėjimą įdėvė Vengrijos diplomatai Gabor von Szarka. Jis prieš porą savaitių pabėgo į Austriją ir atidavė minėtam vokiečių laikraščiu ši pasikalbėjimą.

Komunizmo pabaigos ženklas

Imre Nagy, buvęs pats ilgus metus komunistu, pasakojo jugoslavų žurnalistinei, kad vengrų revoliucija buvo aiškus ženklas, jog ateina galas tokios formos komunizmui, koks buvo įvestas Vengrijoje. Bet socializmas turi didelę ateitį, pranašavo Nagy. "Marksizmas", kalbėjo Imre Nagy, yra teorija, bet ne metodas".

Grius ir Janos Kadar

Apie Janos Kadar, kuri Sovietai savo durtuvais išskėlė ir premirus, Nagy atsakė, kad jis pasisekimo neturės. Jis valdo prieš žmonių valią. Jam seksis ne daugiau, kaip ir Rakosiui arba Gerui, ankstyvesniesiems vengrų diktatoriams.

Nagy apgalvestavęs, kad vengrų revoliucija pasiėmė per didelius uždavinius. Dėlto jai ir nepasisekė. "Bet tai buvo tikra revoliucija", aiškino Nagy, "ji parodė liaudies pagrindinius norus pakeisti santvarką".

Nepažino Sovietų

Imre Nagy pasirodė naivus, kai jis susitikęs su Sovietų vadais, atvirai išdėstė revoliucinės vyriausybės tikslus — veikti visiškai nepriklausomai nuo Sovietų. Tai buvo didelė klaida kalbėti šitaip atvirai, pasakojo Nagy.

Pabaigoj jis grįžo vėl prie Kadar asmenybės, kuri esanti gana menka, ir likimo, kuris būsiąs toks pat kaip ir Robespiero, prancūzų revoliucijos vado, pasiuntusio į giljotiną Dantoną, kitą vadą.

Nagy pakartojo Danton žodžius prieš giljotiną: "Robespierai tu nueisi tuo pat keliu, kaip ir aš". Už kelių mėnesių giljotina nukirto galvą ir Robespierui.

Bėga Egipto žydai

Skundžiasi teroru, persekiojimu NAPOLIS, Italija. — Egipto laivu "Misr" iš Aleksandrijos atplaukė didžiausias iki šiol Egipto žydų būrys iš 957 žmonių.

Jie sako, kad dauguma ir kitų likusių 40,000 žydų Egipte artimiausiu laiku išbėgs kitur. Egipto valdžia nudaudo, kad žydai laisvu noru išvažiuoja. Atplaukusieji patvirtina, kad jie tokius pareiškimus pasirašė, bet po to, kai juos suėmė naktimis ir suvarė į kalėjimus arba koncentracijos stovyklas.

Visų pirma Egiptas šitaip atsikrato turtingųjų žydų. Jų turta konfiskuojama. Leidžia išsivežti \$283. Iš šios sumos dar atskaito už kelionę iki Italijos. Čia žydų tremtinius perima globoti Amerikos žydų organizacijos.

IŠ VISO PASAULIO

Prancūzai nukovė 24 arabus

ORANAS, Alžerija. — Dvi juose susirėmimuose su Alžerijos sukilėliais, prancūzų kareiviai nukovė 24 arabus. 6 buvo nušauti kitose vietose. Susišaudyme dykumoje prie Bou Saada oazės vienas prancūzas buvo nušautas, du sužeisti.

Nuskendo skotų laivas

STORNOWAY, Hebridų salos. — Skotų žvejų apsaugos laivas "Vaila" nuskendo didelėje audroje su penkiais vyrais salų pakraščiuose. Kiti 15 jūrininkų išsigelbėjo pagalbos valtimis.

Airijų "pilietinis karas"

DUBLINAS, Airija. — John Costello, Airijos ministeris pirmininkas, pareiškė pasipiktinimą airių teroristais, kurie savo žygiais siekia sukelti airių tarp pilietinį karą. Jis pasmerkė teroristų kovos būdą, kuriuo jie nori išvaduoti šiaurinę Airiją iš anglų valdžios. Costello neatsako politinės kovos, diplomatinė derybų su anglais už šiaurinės Airijos (Ulsterio) prijungimą prie Airijos respublikos.

Arabai sprogdino geležinkelį

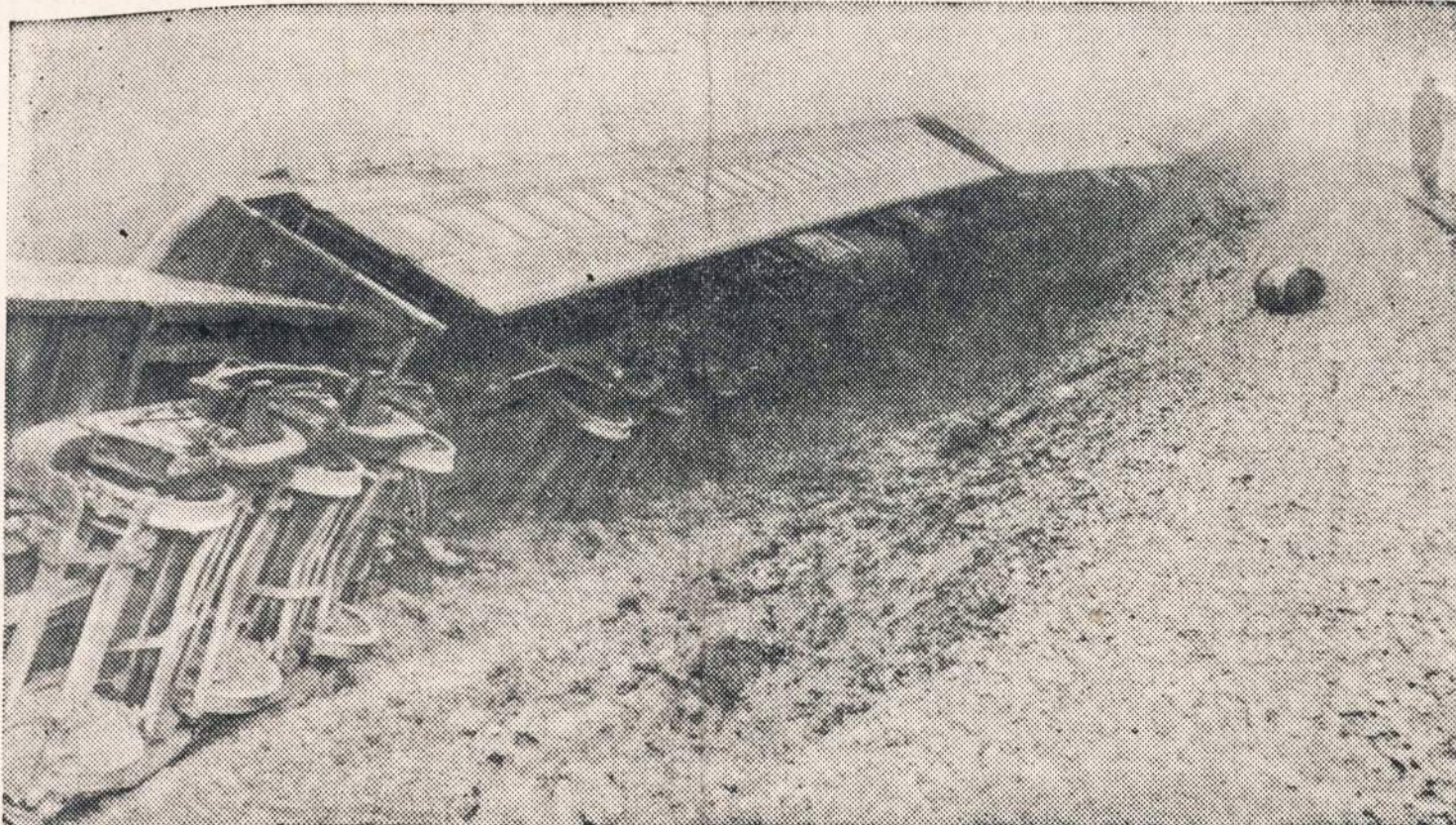
JERUZALE. — Grupė jordanų, išplaišino Izraelio geležinkelio liniją keletą mylių į vakarus nuo Jeruzalės. Kita arabų grupė išardė žibalo vamzdžius prie Migdal Zedek kaimo. Sirijos pasienio sargybiniai apšaudė izraelitų žvejus Galilejos ežere. Izraelitai kaltina Egiptą, kaip visų šių užpuolimų organizatorių.

Vengrų nesutarimai

STRASBURGAS, Prancūzija. — Ference Nagy, vengrų mažųjų partijos vadas ir koalicionės vyriausybės premieras pokariniams metams (prieš įvedant komunistų diktatūrą), pareiškė, kad jis pasitraukia iš vengrų pabėgėlių komiteto New Yorke. Tame komitete esą ir tokių, kurie norėtų grąžinti Horthy diktatūrą (fašistų) arba Hapsburgų monarchiją, sako Nagy. Jis ir krikščionių demokratų politikas Hadju Nemeth bei buvęs ambasadorius Paryžiu Paul perėjo į vengrų revoliucinę tarybą, kuriai vadovauja gen. Kiriely, gynęs revoliucijos dienomis Budapeštą nuo Sovietų armijos.

Išžudė 28 Batistos priešus

MIAMI, Fla. — Kubos politiniai emigrantai tvirtina, kad tarp Kaledū ir Naujų Metų Kubos kareiviai ir policija išžudė įvairiose vietose 28 žmones, kaltinamus sukilimų organizavimu prieš gen. Batistos diktatūrą. Giminės sako, kad jie sukilimus nedalyvavo, bet buvo žinomi kaip Batistos politiniai priešai. Šeši iš nužudytųjų buvo unių vadai įvairiose provincijose vietose.

Ties Belleville, Ill., vienas Illinois Central traukinių vagonas nuvirto nuo bėgių. Du žmonės žuvo, 34 sužeisti.

IKES DOKTRINOJ NEMATYTI NORO NUSTATYTI NESANTAİKOS ŠAKNIS

Siūlo ligoniui vaistų, nenustačius diagnozės, kritikuoja Irakas, Vakarams draugiškas kraštas

BAGDADAS, Irakas. — Dauguma arabų šalių Eisenhowerio "manifestą" apie Vidurinius Rytus svarsto su įtarimu, kad Amerika nori užimti tas politines ir ekonomines pozicijas, kurias ten anksčiau turėjo Anglija ir Prancūzija.

Net ir Irakas, kuris priklauso antikomunistų šalių Bagdado vardo paktui atsiliepė gana skeptiškai apie Eisenhowerio planus Vidurinių Rytų bėdoms pašalinti. Irako vyriausybės sluoksniai pasigenda Ikes doktrinoj noro surasti tikrąsias nesantaikas ir pavojų priežastis. Tik nustačius diagnozę, galima kalbėti, kokių vaistų ir priemonių imtis negalavimams pašalinti.

Panašiai galvoja ir Izraelis

Izraelio laikraščiai taipgi klaukia, ką Amerika mano daryti pagrindiniam kivičių šaltiniui pašalinti. Tokioje deklaracijoje, kaip Ikes manifeste, reikėdų nusakyti, kas bus naujai daroma sutvarkyti Izraelio santykius su arabų kaimynais.

Jei pats pagrindinis klausimas bus ir toliau paliktas Jungtinėm Tautoms, nei Izraelitai, nei arabai netiki, kad kas nors naujo ir gero atsitiktų. JT nepajėgė santykių sutvarkyti per ištisus 8 metus. Izraelis tačiau patenkintas nors tuo, kad JAV ryžtasi pasirodyti Vidurinių Rytų arenoje.

Turkija patenkinta

Turkijos ministeris pirmininkas Menderes pasakė: "Ikes doktrinoj pasakytas svarbus faktas, kad Viduriniai Rytai nebus palikti jų likimui. Galimybės išlaikyti taiką šio pasaulio daly padidėjo".

Palankiai apie Eisenhowerio manifestą atsiliepė ir Irano, bei Pakistano vyriausybės. Šie kraštai taipgi priklauso Bagdado paktui su Anglija.

Kova su banditais

CAMPTON, Ky. — Kautynės su banditais, norėjusiais apiplėšti banką, buvo sunkiai sužeistas šerifas George Little ir priimtas banko sargas D. B. Stone.

Iš banditų 3 buvo taipgi pašauti, bet jie pajėgė pabėgti. Policija, padedant FBI agentams, tikisi juos sugauti.

— Prancūzija apleis JT sesiją, jei dauguma nutars vėl svarstyti Alžerijos klausimą, įspėjo užsienio reikalų ministris Christian Pineau.

Suėmė komunistą, išstremtą 1956 m.

Irving Potash grįžo į JAV

NEW YORKAS. — Amerikos komunistų partijos veikėjas Irving Potash, kuris pereinaitis metais išvažiavo į Lenkiją, norėdamas išvengti teismo baudmės už priešvalstybinę veiklą, buvo pagautas Bronxville, prie New Yorko.

Kada ir kaip jis grįžo į Ameriką, FBI agentai nustatys vėliau. Potash buvo teisiamas su pirmąjį komunistų vadų grupę 1949 metais. Išvažiudamas į Lenkiją, jis išvengė 5 metų kalėjimo baudmės. Amerikoje liko jo žmona ir dukterė. Kaip "pavyzdingas" šeimos galva, jis atvykęs jas aplankyti.

JAV prokuroras Paul Williams sako, kad Potash yra slapstas komunistų kurjeris. Jis yra gimęs Rusijoje prieš 54 metus. Į JAV atkeliavo 1913 metais. Bet JAV pilietybės nepriėmė.

Nehru vadina SSSR tikruoju vardu - vengrų agresore

Ligi šiol šio žodžio vengė

INDORE, Indija. — Valdandčiosios partijos (kongreso) suvažiavime ministeris pirmininkas Nehru pirmą kartą pavadinė Sovietų veiksmus Vengrijos agresija, kas žymiai skiriasi nuo intervencijos ir panašių švelnesnių apibūdinimų.

Žinoma, ir šį kartą tokius kalbėjimus Sovietams jis negalėjo mesti, nesugretinęs jų su anglų prancūzų įsiveržimu į Egiptą. Vengrijos ir Egipto įvykiai parodė, kad kolonialinė agresija ir komunistinė agresija yra įmanoma ir mūsų moderniais laikais, pasakė Nehru.

Chou En-lai smerkia Ikes manifestą

MASKVA. — Pirmadienį Maskva atskrido komunistinės Kinijos premieras Chou En-lai. Aerodrome jį pasitiko Sovietų vyriausybės ir politbiuro nariai.

Chou, išlipęs iš lėktuvo, pasakė Eisenhowerio doktrina užimti V. Rytuose turėtus anglų ir prancūzų pozicijas jau sukėlė visų taiką mylinčių tautų nepasitenkinimą. Imperialistų nuožmūs puolimai prieš mūsų "socialistines" šalis yra pasmerkti nepasisekimui. Draugystė tarp mūsų kraštų yra aržina ir nepažeidžiama".

PREZIDENTO PLANAS APSAUGOS NUO NELAIMĖS, SAKO V. SEKRETORIUS

Ligšiolinė užsienio politika "laukti ir žiūrėti" pasirodė vedanti į visuotinį ginkluotą konfliktą

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius Dulles, atvykęs į kongreso užsienio reikalų komitetą, ragino priimti prezidento Eisenhowerio "manifestą" kadangi manifeste išdėstyti planai sustabdytų III pasaulinį karą prieš jam prasidedant.

Įleido 189,967 naujų ateivių

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas paskelbė žinių, kiek buvo išduota įkėlavimo leidimų juolatiniam apsigyvenimui pagal pabėgėlių pagalbos aktą, išleista 1953 metais.

Pagal šį įstatymą, kurio galiojimo laikas pasibaigė 1956 m. gruodžio 31 d., iš viso išduota 189,967 imigracijos vizų. Iš jų išstremtiems Rytų Europos vokiečiams V. Vokietijoje ir Austrijoje teko 38,662 vizos (buvo leista 55,000); pabėgėliams Vokietijoje ir Austrijoje iš komunistų šalių 35,000 (kiek buvo skirta); pabėgėliams iš komunistų šalių, gyvenusiems Turkijoje ir Irane, 10,000 (kiek buvo skirta).

Be to, visomis skirtomis vizomis pasinaudojo lenkai, kariai Andersono armijoje ir gyvenę Anglijoje, 2,000. Italijos emigrantams buvo skirta 60,000 ir visos vizos išdalintos, taipgi ir Graikijos išeiviams — 17,000.

Olandų buvo numatyta įleisti 17,000, įleido 15,403; Europos pabėgėliams Tolimuosiuose Rytuose 902 (buvo skirta 2,000 vizų); Azijos antikomunistiniam pabėgėliams 3,000 (kiek skirta); Kinijos pabėgėliams su nacionalistų vyriausybe pasais 2,000 (kiek skirta), Palestinos pabėgėliams Viduriniuose Rytuose 2,000 (kiek skirta), našlaičiams, JAV piliečių adoptuotiesiems, 4,000 (kiek skirta).

Nušovė jaunuolių

Jo merginą išprievartavo SIKESTON, Mo. — Policija jau suėmė du įtartinus neegrus, ieškant piktadario, kuris nušovė jaunuolį, o jo merginą pagrobė ir išprievartavo.

Nušautasis jaunuolis buvo žinomas Charleston aukštesniosios mokyklos sportininkas John Malugen, 18 metų. Jam sėdint su savo drauge automobilyje ir klausantis radijo muzikos, prie jo nepažįstamas vyras. Malugen liepė jam nešdintis šalin. Šis paėmė keletą žingsnių ir paleido šūvį, Malugen krito vietoj.

Pagrobtais merginai paskui pasisekė pabėgti ir duoti žinią policijai. Vietinių mokyklų baltųjų vaikai paskelbė protesto streiką, neina į mokyklą, kol vietinė valdžia nepažadės tinkamų apsaugos nuo užpuolikų.

— Japonų kompanija pirmą kartą po karo laimėjo tarptautinės varžytynės prieš Amerikos vokiečių ir prancūzų firmas pastatyti Brazilijos miestui Sao Paulo 63 mylių ilgumo požeminį geležinkelį. Statyba kainos \$210 milijonų.

— "Stature of Liberty", 22,000 tonų Amerikos tanklaivis, yra vienas tarp 13 laivų, kurie sekmdienį pradėjo kelionę iš Suezio kanalo. Jie buvo sulaukyti anglų-prancūzų invazijos ir kanalo blokados prieš 10 savaičių.

Ar prezidento manifestas arba doktrina pajėgs išsaugoti Viduriniuose Rytuose taiką ir išgelbėti žmoniją nuo III pasaulinio karo, yra klausimas, kuri dabar svarsto kongreso nariai, senatoriai ir jau yra pareiškę gana skirtingų nuomonių.

Tačiau vienas dalykas yra aiškus ir įsidėmėtinas, kad praėjus porai mėnesių nuo "taikių" rinkimų laikų, Eisenhowerio-Dulles administracija žiūrėjo, arba bent pripažino, jog Viduriniuose Rytuose bręsta III pasaulinis karas. Reiškia, 4 metų politika, "laukti ir žiūrėti", ką Dievas duos, taikai nepasitarnavo.

Pabiogės santykiai su Rusija

Savo pareiškime kongreso užsienio reikalų komitete Dulles ragino balsuoti už Eisenhowerio planus, nors per tai įtampa arba šaltasis karas tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos ir padidės.

Šis reiškinys bus tik laikino pobūdžio, dėstė Dulles, kol Sovietai įsitikins, jog Eisenhowerio planai nėra nukreipti prieš juos, bet prieš karą. Sovietai galvoja priešingai. Jie mano, kad jie galės į savo pusę patraukti arabų bei kitas Azijos-Afrikos tautas, kadangi Eisenhowerio doktrina esanti "persisunkusi senu kolonializmu ir naujomis agresijos formomis".

Sovietams turi būti aiškus Amerikos nusistatymas

Kol kongresas nepasakė savo nuomonės, Viduriniuose Rytuose ir Sovietų Sąjungoje gali būti abejojama apie Amerikos nusistatymą kariauti. Dėlto valstybės sekretorius prašė šio atsakingojo kongreso komiteto narius greitai ir vieningai pasisakyti už prezidento pateiktus planus.

Dulles pripažino, kad šioji politika yra labai sunki. Norima padėti arabų valstybėms išlaikyti jų nepriklausomybę ir kurti išvengtį įtarinėjimų, kad JAV turi kokių nors kolonialinių kėslų.

Kariaus tik kviečiant

Pagal Eisenhowerio doktriną, JAV ateis su ginklu į pagalbą tik toms Vid. Rytų tautoms, kurios tos pagalbos paprašys. Į klausimą, ką Amerika darys, jei Sovietai darys perversmus iš vidaus ir ten suorganizuos sau palankias arba net komunistines vyriausybes, Dulles atsakė, kad tokiais atvejais Amerika nesiiki.

Jis mano, kad apsiginti nuo Sovietų subversyvinės veiklos padės tie \$400 mil., kurių Eisenhoweris užsiprašė per šiuos ir ateinančius metus. Daugis kongreso narių neįsivaizduoja, kaip bus galima pastoti kelią Sovietams doleriais pav. Egiptą, Siriją, kur pavojai yra patys didžiausi. Ten gali susikurti vyriausybės, kurios gali duoti leidimą Sovietų aviacijos bazėms įrengti, kaip kad Amerikai lei visa eile antikomunistinių valstybių.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas.
Mokame aukštus dividendus. Keisiojame čekius. Pardudame ir išperkame valstybes bonus. Taupytoms patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

SPECIALUS BARGENAS INVENTORIAUS ISPARDAVIMAS
4 gabalių miegamojo setas, 1 rėmai su spyruoklėmis, spyruoklinis matracas, 3 vanitų lempos, 2 pagalvės lovai ir 1 mažas kilimėlis
\$16995
už
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santapos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6294 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1540 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

GARSINKITĖS NAUJIENOS

Ar Jūs esate toks LINKSMAS? Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings
and Loan Association
Chartered and Supervised by the U.S. Government

2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.
Virginia 7-7747

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
Pinigams padėti nereikia važinėti. Jūs galite pasiųsti paštą. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas
ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaryta.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Tribune "didžiausias laikraštis pasaulyje"

Pereitą sekmadienį Chicago Daily Tribune redakcija (400 žmonių) turėjo Drake viešbutį metinį pobūvį. Laikraštis, kuris savę vadina didžiausiu pasauly, susilaukė banketė panašaus įvertinimo ir iš anglų žinių agentūros Reuters redaktoriaus Walton Cole, specialiai atskridusio iš Londono pagirti Tribune redakcijos šabę.

Reuters redaktoriaus pasakė: "Viso pasaulio laikraštinių akys yra nukreiptos į jus, tribūniečius. Tribune yra laikraštis, kur galima matyti didžiausią žurnalistinį sugebėjimą. Jis laikomas didžiausiu visame pasaulyje". (v)

Nužudęs 2 moteris

Buvęs Ohio taksi šoferis Robert Clinage, 30 metų, atvykęs į Čikagą, pasakojo policijai, kad jis Clevelande nužudęs 2 moteris ir už tai gavo \$2,000. Vieną buvusį Mrs. Marilyn Sheppard. Teismas nustatė, kad ją nužudė jos vyras Dr. Sam. Sheppard ir nuteisė kalmi iki gyvos galvos, nors jis ir tvirtino, kad nekaltas.

Policijai susidomėjus šoferio pasakojimu ir tardant jį toliau, jis paskui atskaukė savo "prisipažinimą". Policija nustatys melo detektorium, katra versija yra teisinga. (v)

Susidūrė 6 mašinos

Kiek pasnigus ir apledėjus keliams, pirmadienio rytą įvykoskaudi trafiko nelaimė Alsip priemiesty, 117 st. ir Cicero ave. susikirtime.

Kai 5 automobiliai laukė, kol praeis Indiana Harbor traukinys, atvažiavo šeštas ir smogė į penkis sustojusius. Sprengus gazolino tankui, du pastarusius automobilius apgaubė liepsnos. Jose žuvo šeštojo automobilio vairuotojas

marinų alsargos korpuso grandinis (korporalas) Donald Vanderocy ir penktojo automobilio keleivis William Dietz, 13 metų berniukas iš 3606 Peoria st., Stieger. (v)

TRUMPAI

—Antanas Andrijonas ir Al-dona Velavičiūtė susituokė gruodžio 5 d. Roselando lietuvių parapijos bažnyčioje. Vedybų pokylis įvyko Chicago Lietuvių Auditorijoje. Pokylis, kuriame dalyvavo jaunųjų giminės ir artimi draugai, praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Jaunieji gruodžio 6 d. automobiliu išvyko į Floridą. Tiek Andrijonas, tiek Velavičiūtė yra nauji ateiviai.

—Petras Augustinavičius, kuris gyvena Torontė (96 Indian Rd., Cres.), buvo atvykęs į Čikagą, kur praleido kelias dienas. Atvyko specialiai, kad galėtų dalyvauti savo pusseserės Aldonos Velavičiūtės vedybose. Kartu su juo buvo atvykę ir jo du sūnūs, Algirdas ir Kęstutis. Jie sustojo pas Augius (Petras yra Augiaus brolis). Petras Augustinavičius Torontė yra suorganizavęs Baltic Construction Co., Ltd. Jo vadovaujama kompanija pernai per keturis mėnesius pastatė dvidešimt didesnių ir mažesnių namų. Vakar Augustinavičius aplankė automobilių parodą bei atliko kitus reikalus, o vakarė traukiniu išvyko atgal į Torontė.

—Anton Dawnis, 4444 South Kedvale Avenue, grįžo iš Veterans Research Hospital, kur buvo jam padaryta operacija. Pirmadienį, sausio 7 d., jis sutiko savo 65-tą gimtadienį.

—Juozas Juraška sausio 6 d. sulaukė savo 66 metų gimtadienį savo namuose (7115 South Oakley Avenue) kartu su žmona Barbora ir draugais.

Ateitis šokėjų grupė puikiai pasirodė Frank Yankovic "It's Polka Time" programoje sausio 2 d., pašokdami Suktinį, Klumpakojį ir Noriū miego, o antroje dalyje tautinį šokį "Kubilį". Grupei vadovauja Bruno G. Shotas.

—D. g. "Knygų Lentynos" prenumeratoriams ir skaitytojams pranešame, kad biuletenio leidimą perėmė JAV LB Kultūros Fondas. Bus išleista 6 Nr. Nr. ofsetu spausdintų, iš viso 96 pusl., kuriuose bus paskelbta 1956 - 1957 metų bibliografija. Smulkiau apie tai rašoma Kult. Fondo pranešime, kurį dabar skelbia laikraščiai. Prenumeratos kaina: JAV ir Kanadoje \$2.00; visose kitose šalyse tik-tai \$1.00. Prenumeratą siųsti čekiais ar Money order'iais šiuo adresu: Lithuanian Bibliographical Service, 602 Harvey St., Danville, Illinois. Palaikykite savo vienintelį bibliografinį biuletenį, suraskite bent vieną naują prenumeratorių.

—Liet. Bibliografinė Tarnyba —Akademikų Skautų Ramovės Čikagos skyriaus narių su-eiga šaukiama sausio 16 d., trečiadienį, 7 val. vak. Dr. M. ir S. Budrių kabinetė, 2759 West 43th St. Programoje: Eil. V. ir S. Stasiškių sutikimas, jų kelionės iš Australijos įspūdžiai, naujos valdybos rinkimas ir kt. Visi ASR nariai kviečiami dalyvauti.

—Dipl. teisin. Vytenis Stasiškis, su žmona Sofija, savo tėvais ir sūnum bei dukra I.2 d. iš Australijos atvyko į Čikagą ir laikinai apsisistojo pas savo giminės Jonikus, 6346 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill., telef. PR 6-3583. Stasiškiai žinomi kaip skautų veikėjai Lietuvoje, Vokietijoje ir Australijoje, skautininkai, skautiškiosios spados darbuotojai. Vytenis Adalaidėje vadovavo lietuvių skautų tūntui, stovykloms ir visai eilei skautiškų parengimų. Akademikų skautų Ramovė jiems ruošia priėmimą I.16 d. 7 val. vak. 2759 W. 43rd str.

—Dr. Belys Palickas suorganizavo ir tvarko siuntiniams

Paminėjo sukakti

JUOŽAS SKUTAS

Juozas Skutas, Lietuvių Tautinių Kapinių direktorius ir įvairių organizacijų narys, praeitą sekmadienį minėjo į Chicago atvykimo 57 metų sukaktį. Chicago jis atvažiavo šio šimtmečio pradžioje, Naujų Metų dieną.

Šia proga Skutas sukvietė kapinių direktorius pas Sulus, visus pavaišino ir papasakojo prieš 60 metų buvusį lietuvių gyvenimą. Darbo ir gyvenimo sąlygos tada buvo labai skirtingos nuo šiandieninių.

Skutas gražiai išaugino ir išmoksino savo vaikus. Visi dabar dirba ir savarankiškai gyvena. Skuas jau sutiko daugelį Naujų Metų, bet jis dar yra gyvas, jūdrus, gerai orientuojasi ir dalyvauja visuomeniniame lietuvių gyvenime.

Linkime Juozui Skutui sveikatos ir energijos.

Antanas Bacevičius mirė

Penktadienio vakarą Roselando mirė visiems lietuviams labai gerai pažįstamas veikėjas Antanas Bacevičius. Jis buvo aktyvus Lietuvių Demokratų 9-to Wardo Klubu narys. Jis noriai rėmė visą Klubu veiklą, kai pirmininkavo Steponas Dambro, jis rėmė klubo veiklą iki paskutinių dienų.

Bacevičius buvo labai pareigingas žmogus. Jeigu jis pasižadėdavo kokį darbą atlikti, tai savo pažadą ištesėdavo. Jis sukdavo būti komiteto nariu, o komite-tuose uždėtas pareigas atlikdavo. Ruošiant piknikus, vakarus, pas-kaitas ar politinius mitingus, Bacevičius visuomet būdavo geras padėjėjas. Jis dirbdavo bet kokią jam skirtą darbą. Paimtą darbą atlikdavo sąžiningai ir gerai.

Kada narių tarpe kildavo gin-siūsti į anapus įstaigą Marquette Parkė.

—Juozas ir Ursulė Zukauskai Pakos Heights, Ill. Naujų Metų progą susilaukė daug svečių iš Chicago. Prie vaišių buvo link-smai palydėti senieji metai. Kalėdų švenčių metu Zukauskų sode buvo įrengtas Betliejus tarp sniego apdengtų eglaičių.

KLEMENS BAKON
Gyveną 144 West 46th Place.

Mirė 1957 m. sausio 5 d., 7:15 val. vakare, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 metus. Paliko nuiludę: mylima duk-tė Molly, sūnus Joseph, marti Helen, du anūkai: Frank ir Robert; švogiris Frank Urban ir jo šeima; brolinė Mary Gursky ir jos šeima, daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas 5 val. popiet John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Trečiadienį, sausio 9 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Klemens Bakon giminės, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikini-mą.

Nuiludę tieka: Dukrė, Sūnus, Marti, Švogiris ir kiti Giminės. Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis, tel. Yards 7-1741.

čai, jis visuomet žiūrėdavo viso klubo, daugumos gerovės, o ne vieno asmens. Visą laiką jam rūpėjo Lietuvos laisvė. Jis norėjo, kad Lietuva atgautų savo nepriklausomybę, ir kad laisva Lietuva valdytųsi demokratiškai. Jis smerkė bet kokios rūšies diktatorių. Lietuvos laisvė ir lietuvių gerovei nei darbo, nei pinigų jis nesigailėjo.

A. Bacevičius paliko žmoną Sofiją, brolius Martyną ir Motiejų, daugelį giminiečių ir nepaprastai daug draugų demokrataų. Jis bus laidojamas Lietuvių Tautinėse Kapinėse antradienį, 1:30 val. po pietų. Demokratas.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Susirinkimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 8 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai kviečiami į susirinkimą. —A. Kaulakis, rašt.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Porthmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegramu / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuviams Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI: GROvehill 6-2345-6 * TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE MAŽEIKĄ & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMMODORE 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
PETRAS P. GURSKIS
650 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIONAS
4318 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYMPIC 2-2545 — TOWNhall 3-9687

MONTREALIO ŽINIOS

PLB MONTREALIO ŠALPOS KOMITETO PRANEŠIMAS

Šimelaitis žodis prelato Balkūno atvykimo proga

Didžiai Gerbiamas Prelate, Sveikindami Tamstą ne tik Montrealio Šalpos Komiteto vardu, bet ir visuomenės, kuri mus remia, džiaugiamės šiuo Jūsų atsilankymu į mūsų koloniją.

Tokie vizitai nėra kasdieniniai, bet gyvenamasis momentas ir mūsų tautiečių padėtis tremtyje Vokietijoje bei tolimuose Rusijos rytuose, šaltoje tundroje, vergų stovyklose, kalėjimuose yra tiek opūs, kad mes radome būtinu Balso atstovą iškviesti Montrealin. Tam paakstinimą davė ir tam tikrų grupių atstovų iš Vokietijos lankymasis pas mus netolimoje praeityje.

Mūsų kolonija savo skaičiumi nėra maža. Joje veikia net 42 atskiri organizaciniai vienetai, yra įsikūrę 7 organizacijų centrai. Turime gausų organizacijų ir visuomenės rinktybių atstovų seimelį, bet šalpos komitetą teko organizuoti kooptacijos būdu, į kurio sudarymą atsiliepė tik šios organizacijos, prisijungusios savo atstovus:

1. Lietuvių katalikų moterų draugija, 2. L. K. J. S-ga „Ateitis“, 3. L. A. Sąjūdis, 4. Lietuvių liaudininkų klubas ir 5. Liet. D. D-ja (socialdemokratai), kuriems ir teko pirmininko vieta.

Kitos organizacijos, ypač jaunimo, k. t. skautai ir studentija, šiais metais šalpos darban aktyviai neįsijungė. Parapijos, bent iki šiai dienai, laikosi gana pasyviai.

Tekniškoji pusė: miestas su skirstytas, pagal mūsų jėgas, į 47 rajonus, bet ir juose jaučiamas trūkumas padėjėjų — aukų rinkėjų. Tautiečių laikysena nelaimingojo brolio atžvilgiu gana šalta. Skaitoma, ir su liūdesiu turime pabrėžti, kad daugumoje, vieno dolerio metinė duoklė yra pareigos, kad ir nemaloni, atlikimas. Mūsų rengiamuose pobūviuose, kur buvo siekiama sukelti lėšų, nesimatė mūsų vadinamosios „smetonėlės“. Toks pat ignoravimas gaunasi ir parengimų, skiriamų jaunimui paremti, atžvilgiu. Kolonijai vadovaujantieji asmenys juose nedalyvauja.

Gal ir dėl šių priežasčių mūsų jaunimas yra pasyvus tiek šalpos, tiek ir kitiems bendriesiems sumanymams ir darbams. Jaunimas, jausdamasis apleistas vyresniųjų, negaudamas iš jų ne tik materialinės, bet ir moralinės paramos, lieka vis daugiau ir daugiau pasyvus.

Paties jaunimo tarpe pastebėta skaudi yda, su kuria turėtume visi bendromis jėgomis jau šiandien stoti kovon. Tai skirstymasis. Jaunuolis-lė, vos tik peržengęs aukštosios mokyklos slenkstį, vengia santykių su vakar dienos savo draugu-ge. O šią ydą dažniausiai vaikams perduoda ir puoselėja tėvai.

Kalbame čia apie jaunimą, gerbiamas prelato, todėl, kad jau rytoj jis turės užimti mūsų vietas. Netekus jaunimo, žus mūsų šios dienos darbai, žus ir tautinė bendruomenė.

Organizacijos bei sąjūdžiai, be kelių suminėjų, bendrojo tal- kon nesijungia. Dažnai apsiriboja savo ideologinio ir srovinio sektoriaus riba. Labai ir labai

retais atvejais nueina toliau į lietuviškojo darbo barą. Gyviniuose mūsų bendruomenės reikaluose, iš kurių, mūsų akimis žiūrint, šalpa yra ne paskutinėje vietoje, yra labai abejingos.

Buvę mūsų Nepriklausomybės meto inteligentai, asmenys, vadovavusieji valstybiniam aparui, išskyrus vieną antrą, ypač šalpos darbe, nesirodo.

Bet turime ir giedresnių pro- švaisčių. Kai kurios organizacijos, k. t. katalikės moterys, L. D. draugija (socialdemokratai), ateitininkai, Savanorių s-gos narių dalis ir pats vietos skyrius, šeštadienį mokyklų mokiniai, K. L. Tarybos centras, pagal savo išgales prie bendrojo lietuviš- bės išlaikymo ir šalpos darbo de- dasi, kartais viršydami net savo išgales.

Spauda — tai mūsų ramstis. Kanadiškoji lietuvių spauda mus remia. Neatsilieka ir J. A. V. lietuvių laikraščiai, į kuriuos tik kreipiamės. Mūsų, kad ir dar- bininkų, rašytus straipsnius, toli nuo žurnalistinio lygio, mielai talpina ir tai aukodami geriausias skiltis. Jiems nuoširdi pa- dėka.

Mūsų viltis ir optimizmas, kaip ir tautos juodžiausio gyve- nimo metu, yra liaudis, emigra- cijoje esanti masė. Sekdami tautos praeitį, mes esame opti- mistai. Kaip savo laikui mūsų liaudis išlaikė tautos gyvybės ugnelę — savąją kalbą, tikėjimą, taip ir čia, emigracijoje, mūsų viltis yra nukreipta į tuos tau- tiečius, kuriuos skaudus likimas atbolskė čia anksčiau ir vėliau. Pas juos, iš patyrimo sakome, yra didžiausias patriotizmas, nuoširdžiausias mūsų bėdų su- pratimas, giliausiai dega tėvynės meilė. Mūsų viltis juose. Ji mus neapvils.

Gerb. prelato, čia pasakyta kolonijos adresu daug skaudžių žodžių, bet jie pasakyti ne gra- bylystei išreikšti, bet tam, kad su šiomis blogybėmis visi ranka rankon stotume kovon.

Šimelaitis

Pranešimai

Montrealio Šalpos Komitetas randa neatidėliojamą painfor- muoti tautiečius sekamais reika- lais:

I. Drabužių, paklodžių ir kitų daiktų persiuntimas į Sovietų okupuotus kraštus bei Vokietiją Šalpos fondui Montrealyje nėra pakeliamas. Tam trūksta lėšų. Bet iš Kanados praktiškai šie daiktai tiek į Lietuvą, tiek į Ru- siją bei Tolimuosius Rytus, iš- siaisiskinus su Balso vicepirmi- ninku, gerb. prelato Balkūnu, yra daug lengviau ir pigiau pa- siunčiami.

Smulkesnias informacijas šal- pos k-tas teiks tik asmeniškai.

II. Montrealio Šalpos Komitetas yra praplečiamas. Pirmie- ji praplėstojo komiteto nariai, šv. Kazimiero parapijos atstovė, p. Anelė Nomeikienė, yra įjun- gama šio komiteto sudėtin.

Laukiama artimiausiomis die- nomis kitos, didelės Montrealio lietuvių organizacijos, DLK Vy- tauto klubo atstovas. Sveikina- me naujuosius talkininkus lietu- viybės išlaikymo ir labdarybės darbo baruose.

III. Tautiečiams, gyvenantiems už Montrealio ribų, atsilėpusi- siams į mūsų kvietimą aukoti, nuoširdžiai dėkojame. Kartu laukiame ir kitus pasekti pir- mųjų pėdomis.

Nuoširdi padėka priklauso: A. Zilenui, gyv. P. B. 124 Conis- ton, Ont., už 5 dol. auką; pane- lei O. Bieliunaitei, gyv. Hudson ave., už 5 dol. auką Sibire esan- tiems, L. K. Moterų Draugijos, Montrealio Skyriui, už 30 dol. auką vargo mokykloms Vokietij- joje šelpti; panelei O. Bieliunaitei už 5 dol. auką Vasario 16 d. gimnazijai, Kanados Lietuvių Tarybos Centro prezidiumui už 15 dolerių auką lietuviams Sibi- re šelpti.

Visiems aukojusiems nuošir- di padėka.

IV. Didėjant skaičiui tautie- čių, kurie skiria savo auką Sibi- re esantiems tautiečiams, Montrealio Šalpos komitetas ati- davo prie savo einamosios sąs- kaitos atskirą tam tikslui sky- rių. Nuoširdžiai prašome tautie- čius, be savo metinės aukos fon- dui, skirti papildomą auką fon- dui, Sibire esantiems tautiečiams šelpti.

Pastaba: Sibire čia minimi tie tautiečiai, kurie yra laikomi koncentracijos stovyklose ir yra surastas kelias juos sušelpiti.

Be turimų žinių apie 400 to- kių tautiečių, kas turėtų kokių

nors žinių apie kitus, prašome būtinai raštu nurodyti jų adre- sus ir kalinio numerį.

Šimelaitis.

Montrealio š. K-to p-kas

Padėka

Tegul būna man leista pareik- šti nuoširdžią padėką Montea- lio šv. Kazimiero parapijos kle- bonui, kunigui Jonui Bobinui už

1. Nuoširdų sutikimą leisti Balso vicepirminkui, gerb. prelato Jonui Balkunui, para- pijos bažnyčios kartinio akmens šventinimo iškilnėse tarti žo- dį į susirinkusius bendraisiais lietuvių ir labdarybės reika- lais, nežiūrint to, kad toks kre- pimasis galėjo sumažinti ilgų metų įtempto darbo apvaini- kavimo šventės didingumą.

2. Už priėmimą ir globojimą prelegento, prelato Jono Balkū- no.

3. Už pritarimą šv. Kazimiero parapijos atstovo inkorporavi- mą į Šalpos Komitetą ir pažadą bei paraginimą parapičių giles- nio labdarybės darbo atjautimo.

Šios padėkos eina ne tik iš mūsų širdies, bet jos ateina ir iš nelaimingųjų Sibire, Rusij- oje, vargstančių tėvynė ir trem- tyje Vokietijoje.

Dar kartą nuoširdus lietuviš- kas acū.

Šimelaitis,

Šalpos K-to pirmininkas

LIETUVI, TAUPYK SAVO BENDROVĖJE

• Mes nesigiriame, bet iš tikrų- jų mokame aukščiausią divi- dendą ant visų taupymo są- skaitų.

• Mūsų Bendrovė yra Federal Home Loan Bank sistemos narys ir mūsų bendrovėje pa- dėti pinigai yra apdrausti Federal Savings and Loan In- surance Corporation.

• Nebuk klaidinamas garsinimais apie ki- tų bendrovių di- desnį saugumą, di- dumą ar tvirtumą. Federalinis draudi- mas visoms bend- rovėms yra vieno- das. Taupyk lietu- viškoje t a u p y m o bendrovėje.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

JOHN T. ZURIS ATTORNEY

11 SO. LA SALLE STREET Room 1415 Phone: RAndolph 6-4425 Home phone: LAFayette 3-9477

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Visu rūšių apdraudus. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. JONAS KIRVAITIS, WAIBROOK 5-5671 INTERSTATE INSURANCE AGENCY 6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA

BRUNO'S KEPYKLA 3339 SO. LITUANICA AVE. Tel.: CLIFFSIDE 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus atsimuosius miestus.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ

M Ū R A S

Builders, General Contractors. Atlieka planavimo ir statybos dar- bus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs karpiniai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:

JONAS STANKUS Kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. po pietų. Kitu laiku susitarus. Tel.: PROSPECT 8-2013 6800 SO. CAMPBELL AVE. Chicago 29, Illinois

GRADINSKAS

Krautuvė ir Dirbtuvė TV ISPARDAVIMAS. NUOLAIDOS IKI 1/3. J. G. TELEVISION CO. 2512 W. 47th St. Tel.: FR 6-1998

Tel.: REpUBLIC 7-5803

ADOMAS VAITKEVICIUS

ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbi- mas ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.

ATLAS FUEL CO. ATSTOVAS

4919 So. Paulina St. PROSPECT 6-7960

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave. CHICAGO, ILLINOIS Tel. FRONTIER 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas. 2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill. Tel.: PROSPECT 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS

Iš arti ir toli NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS. Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.

R. ŠERENAS

4546 SO. WOOD STREET Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.

Sekmdienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7159 S. MAPLEWOOD AVE. Chicago 29, Illinois

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, JANUARY 8, 1957

Chicago Savings

\$5,000 IN BEAUTIFUL DOOR PRIZES

JANUARY 3rd TO JANUARY 19th

The greatest event in Chicago Savings history! Join us in our gala GRAND OPENING between January 3rd and January 19th. There will be gifts for everyone visiting us during this celebra- tion. Special gifts for all savers, both old and new. Over 500 door prizes will be given away, amounting to more than \$5,000.

You will be pleased, as we are, with our new headquarters. Come in today and fill out a reg- istration card. YOU DO NOT HAVE TO BE PRESENT TO WIN—all win- ners' names will be posted in our lobby and each winner will be notified by mail. Only adults will be eligible for door prizes. ALL MONEY IN BY THE 19th OF JANUARY EARNS DIVIDENDS AS OF THE 1st OF JANUARY.

Užėikite tuojau, atsiveskite savo šeimą ir draugus, ir pamaty- kite pačią gražiausią taupymo ir skolinimo įstaigą visoje Chi- cagoje.

GAUKITE DIDŽIAUSIĄ DIVIDENDĄ UŽ SAVO SANTAUPAS Taupykite seniai išbandytoje ir apdraustoje finansinėje įsta- goje. Gaukite didžiausią dividendą už savo santaupas ir pasi- naudokite gausiais pinigais taupančiais patarnavimais, daromais Chicago Savings nariams. Ekstra aukšti dividendai mokami dabar už PAID-UP investmentus. Pabandykite atidaryti pas mus

SPECIALIOS DIDŽIOJO ATIDARYMO, VYKSTANČIO SAUSIO 3 — 19 DIENOMIS, DARBO VALANDOS:

Pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9:00 valandos ryto iki 8:00 vakaro.

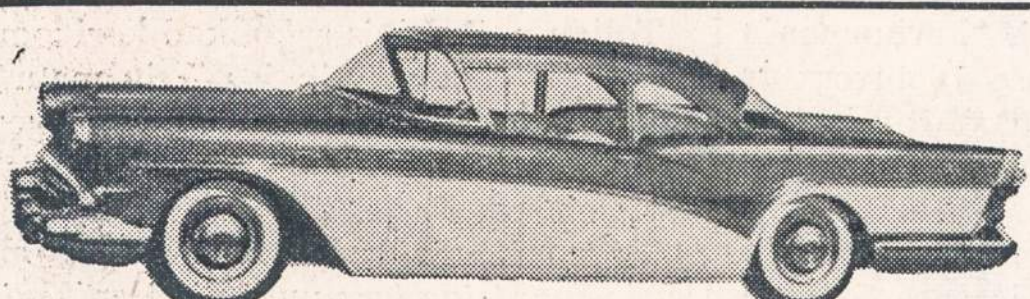
Antradienį ir trečiadienį nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 po pietų. Šeštadienį nuo 9:00 val. ryto iki 2:00 po pietų.

apdraustą taupymo sąskaitą ir pastebėsite skirtumą. Chicago Savings saugiai ir pelningai aptarnavo Pietų ir Pietvakarių sritis taupymo ir namų statybos paskolomis daugiau negu 32 metu. Josios turtas šiandien viršija \$20,000,000.00.

Nuo josios įsteigimo 1924 metais, Chicago Savings niekad ne- nustojė mokėjusi didesnius dividendus negu buvusieji vidurkio dividendai. Kaip pagal laikrodį, kas 6 mėnesiai taupytojai gau- davo ir gausia aukštus dividendus už taupymo sąskaitose lai- komus pinigus.

SAUSIO 3 — 19 DIENOMIS, DARBO VALANDOS: valandos ryto iki 8:00 vakaro. po pietų. Šeštadienį nuo 9:00 val. ryto iki 2:00 po pietų.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION 6245 S. WESTERN AVENUE

1957 METŲ BUICKAS TIK

\$259500

DYNFLOW, RADIO, APŠILDYMAS, BALTOS PADANGOS.

Lietuviškoje Prekyboje MILD A BUICK, INC.

907 W. 35th St. — Chicago 9, Ill. — LA 3-2022

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — pašto: \$10.00
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą: \$1.25
Viena kopija \$0.50
Savaitei \$30c
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$2.50
Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Iškeltas Pabaltijo Reikalas

Savo pranešime bendrajai abiejų kongreso rūmų sesijai, pereinantį šį mėnesį, rez. Eisenhoweris išskėlė Estijos, Latvijos ir Lietuvos reikalą, pabrėždamas faktą, kad šias Pabaltijo valstybes pagrobė Rusijos valdovai smurto keliu, sulauždami savo iškilmingus prisąjūdus ir tarptautinius įsipareigojimus.

Prezidentas pasakė:

“Atsiminkite Estiją, Latviją ir Lietuvą. 1939 metais Sovietų Sąjunga sudarė su šiomis, tada nepriklausomomis šalimis, savitarpinės pagalbos paktus. Sovietų užsienio reikalų ministeris, kalbėdamas aukščiausios tarybos nepaprastame susirinkime 1939 m. spalio mėnesį, iškilmingai ir viešai pareiškė, kad ‘mes aiškiai ir nuosekliai laikysimės šių paktų, remiantis visiška lygybe; mes pareiškiame, kad nepagrįstos kalbos apie Pabaltijo šalių susovietinimą yra skleidžiamos tik mūsų bendrųjų priešių ir visų antisovietinių provokatorių’. Tačiau 1940 metais Estija, Latvija ir Lietuva buvo jėga prijungtos prie Sovietų Sąjungos”.

Prezidento kalba buvo transliuojama per radiją ir televiziją visame pasaulyje. Ją galėjo girdėti šimtai milijonų žmonių Amerikoje ir kituose kontinentuose. Jos tekstą išspausdino nesuskaitoma daugybė laikraščių visomis civilizuotojo pasaulio kalbomis.

Šitaip plačiai išgarsinti Lietuvos pavergimo faktą negalėtų jokia privatinė organizacija, kad ir išleisdama didžiausią sumą pinigų.

Kodėl prezidentas pasirinko Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą, kaip ryškiausią Sovietų Rusijos klastinumo pavyzdį? Mes manome, dėl to, kad sovietų agresija šitame pavyzdyje yra aiškiausia ir matoma.

Rusijos valdžia buvo neseniai pasirašiusi “abipusės pagalbos sutartis su Pabaltijo valstybėmis, pradžioje gerbti jų nepriklausomybę ir nesikišti į jų vidaus reikalus. Jos Aukščiausios Sovietas tas sutartis patvirtino, išklaušęs užsienių reikalų ministerio Molotovo pareiškimą, kad tik “antisovietiniai provokatoriai” skleidžia prasimanymus, jog tos valstybės būsiandos susovietintos. Tačiau, vos kelioms mėnesiams praėjus, sovietų valdžia panaudojo jėgą prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją su tikslu inkorporuoti jas į Sovietų Sąjungą!

Tokio aiškaus nepriklausomų valstybių išprievartavimo nebuvo nei anksčiau, nei po to.

Galima dar pridurti, jog rez. Eisenhoweris ir jo bendradarbiai atkreipė savo dėmesį į šį faktą, veikliausia, dar ir dėl to, kad Amerikos lietuviai nuolat dėjo pastangas, kad SSRS agresija prieš Pabaltijo valstybes nebūtų užmiršta. Su tiesioginiu prezidento pritarimu, kurį gavo ALT Vykdomasis Komitetas, ir dalyvaujant pačiam ALT valstybės sekretoriui Dullesui, Kersteno komitetas pravedė Pabaltijo valstybių pagrobimo tyrinėjimą ir išspausdino surinktus faktus kongreso leidiniuose. Be to,

kiekvieno Vasario Sešioliktos minėjimo proga didelis skaičius senatorių ir atstovų, ALT prašomi, sako kalbas apie Lietuvą pačiame kongrese.

Todėl JAV prezidentas ir panaudojo šį Sovietų Rusijos smurto pavyzdį, kaip įspėjimą Vidurinių Rytų tautoms, sakdamas joms: Saugokitės, kad su jumis neatsitiktų to, kas atsitiko su Estija, Latvija ir Lietuva!

Amerikos lietuviai, vadinas, ne be reikalo dirbo, keldami pavergtos tėvynės klausimą JAV įstaigose ir visuomenėje. Turėkime tai galvoje, kai šiemet vėl minėsime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį!

Apžvalga

GINČIJASI IR RIEJASI

Tarp Amerikos komunistų tebeina ginčai klausimais, kuriuos išskle Stalino nuvainikimas 20-me SSRS komunistų partijos suvažiavime ir Vengrijos įvykiai. Visos pastangos palaikyti nuomonų skirtumus, pasireiškusių partijos vadovybėje, nuėjo niekais. Ji suskilo į dvi frakcijas, kurios viešai ginčijasi ir tolyn vis aštriau barasi.

Jų, matyt, negalės sutaukinti ir partijos suvažiavimas, kuris įvyks ateinančių mėnesių. Pasirodymams tam suvažiavimui, komunistų organizacijos renka ir diskutuoja sumanymus, kurie turės būti jam pateikti.

Tokias diskusijas turėjo New Yorko valstybės organizacija, kuri visoje partijoje yra stipriausia. Ji svarstė Nacionalinio Komiteto rezoliucijos projektą. Dalyvavo vykdomojo komiteto 35 nariai, ir jų balsai susiskirstė taip: 27 prieš 7 (ir vienas susilaikė).

Dauguma stoji už tai, kad komunistų partija būtų paversta “apšviestos organizacija”, o mažuma nori, kad partija pasilikytų tokia, kokia buvo iki šiol. New-yorkiečių dauguma eina su Nacionalinio Komiteto dauguma, prieš kurią yra nusistatę partijos pirmininkas, “ligonis” Wm. Z. Foster, ir centro sekretorius Eugene Dennis. Ši dauguma, matyt, paims viršų ir suvažiavime.

Lietuviški Maskvos davatkos seka paskui Fosterį, nors tarp jų irgi yra “oportunistinė frakcija”, kuri norėtų pakeisti komunistų partiją į “švietimo organizaciją”. Bet jie bijo Bimbos, kurio suakmenėjęs protas laikosi kietos stalinizmo linijos.

Bimbinkai džiaugiasi, kad Kremlinyje vėl įsigalėjo žiauri teroro ir tautų slopinimo politika.

VENGRIJOS EMIGRANTAI SKILO

Iš vengrų emigrantų komite-

to New Yorke pasitraukė Ferenc Nagy, buvęs Vengrijos premjeras ir Smulkiųjų Savininkų partijos vadas; Paul Auer, buv. Vengrijos ministeris Prancūzijoje, ir Nadju Nemeth, krikščionių demokratų tremty atstovas.

Jie sako, kad New Yorko komitete esą “reakcinių elementų”, kurie “tikisi atstatyti Vengrijoje Horthy režimą arba Habsburgų monarchiją”.

Tą komitetą ikūrė Vengrijos tremtiniai, kurie pabėgo į užsienį po to, kai komunistai pagrobė 1947 m. valdžią Budapeste. Jo pirmininkas yra prel. Varga.

Aukščiau paminėtieji Ferenc Nagy, Paul Auer ir Nadju Nemeth ketina dėtis prie Revoliucinės Vengrų Tarybos, kurios skyrius yra organizuojamas New Yorke. Jos centras bus Europoje, greičiausia, Prancūzijoje.

Kremliaus propaganda skelbia, kad Vengrijos revoliucijai vadovauja “horthininkai”, ir “fašistai”, kas yra gryniausias melas. Svarbiausia revoliucijos jėga sudaro Vengrijos darbininkai, kurie nenori turėti nieko bendra nei su fašistais, nei su Horthy šalininkais.

Nauji Metai, senos nuodėmės

“New York Times” veda-

muoju rašo: “Būdami materialistai, Sovietų Sąjungos diktatoriai, aišku, vaiduokliais netiki. Tačiau Naujų Metų sutikimo puotoje, be abejojimo, jiems vaidenosi Stalinas, kuris, gali būti, pro savo ūsus pikta džiaugėsi, kad jo juodietį darbai už pakarpos čiumpa jį išdavusius auklėtinius. Be to, gali būti, vaidenosi ir vengrų laisvės kovotojų dvasios.

“Nugeriama vodka gal šildė diktatorių gomurius, bet šaldė širdis. Juk tik kelios dienos pirm putos komunistų partijos centralinis komitetas turėjo pripažinti rimtą ekonominių negalavimų buvimą, kurie privertė staiga apkarpyti naujų kapitalų investavimą ir perorganizuoti ekonominės diktatūros viršūnes. Gyvenamųjų namų stoka ypač parodė ekonominę prarają, į kurią diktatūra

gyventojus yra įgramzdinusi.

“Dar labiau širdį edė kitas dalykas — tai nuo diktatūros atšalanti jaunimo dvasia. Diktatoriai sapnavo išauklėti kartą laisvą nuo viso buržuazinio supuvimo”, kuri entuziastingai kurtų komunizmą. Bet Lenkijoje, Vengrijoje, Rytų Vokietijoje komunistų auklėtas jaunimas pasirodė revoliuciniai nusiteikę prieš komunizmo diktatūrą. Ir pačioje Sovietų Sąjungoje studentai, kaip Leningrade, leidžia slapta ‘Naują Balsą’, kuris visai ne balsas, kurio diktatoriai laukia.

“Šiais metais sukaks 40-ta sukaktis bolševikų revoliucijos. Kas žino? Gal diktatoriams Maskvoje teks labai liūdnai sukaiktį minėti 7 d. lapkričio?” V.

Meška ir technika

Bostono “Christian Science Monitor” iš Washingtono korespondentas rašo:

“Amerikonai gerai žino pasakėlę apie medžiotoją, kuris įsikabino miške meškai į uodegą ir nežinojo, kaip elgtis: paleisti, ar laikyti? Ir rusų meška pasigavusi uodegą. Jos varda — industrializacija. Geruoju ir piktuojų, prievarta ir vargu sukurtoji pramonė, tiesa, Sovietų Sąjungą padarė, po Amerikos, antruoju pramoniniu kraštu pasaulyje, bet išauklėjo ir inteligentišką ir pūšiau inteligentiškų vedėjų, technikų ir prasilavinusių darbininkų klase. Ir ši klasė pradeda abejoti apie politikos ir ekonomijos diktatorių išmintį, kuri, tarp kitko, leido įsiaminti ir suklestėti bauriems stalinizmo reiškiniams, nepagydydama amžinojo gyventojų skurdo.

“Savo keliu, ir pavergtieji kraštai ima abejoti apie naudą jiems prievarta užkartos industrializacijos. Tiesa, pristačius dirbtuvų, bet jų gaminiai plaukia Maskvos naudai. Pramonė, reiškia, nešė ne gerovę, bet skurdą. Maskvos ‘Pravda’ net pripažino: ‘Ekonominiai klydome, siekdami supramoninti Vengriją’.

“Tokiū būdu, Sovietų Sąjungos supramonėjimas išauklėjo visuomenėje sluoksnį, kurie graso diktatūrą. Pavergtuose kraštuose, be to, veikia įgimtas patriotizmas ir troškimas laisvės. Tokiū būdu, Sovietų Sąjungoje vidus braskia. Supramonėjimas pagimdė komunizmo diktatūrai duobkasių. Raudona meška, reiškia, pasigavo kitos meškos uodegą ir nežino: laikyti, ar paleisti?” V.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MISLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metui!

VLADAS VESELAUSKAS

Trumpos pastabos

Kaipgi su tuo Hitleriu?

Kai pasibaigė Antras Pasaulinis karas, buvo paskelbta, jog Adolfas Hitleris su Eva Braun nusižudė. Jų lavonai Berlyno kanceliarijos kieme buvo sudeginti. Svarbiausi Hitlerio mirties, t.y. jo nusižudymo, pareiškimų liudininkai buvė du Hitlerio šoferiai. Abu jie pasakojo, kad matė Hitlerį nusižudant. Bet tardant pasirodė, kad šoferio Kempkos paliudymas buvo labai skirtingas nuo kito šoferio liudymo, kurio pavardės dabartiniu laiku neprisimenu. Vienas jų pasakojo, kad nusišovusį Hitlerį kartu su Braun išnešė kanceliarijos kieman, apvyniojo marškomis, užpylė 200 litrų naftos ir sudegino. Antras šoferis aiškino, kad Hitlerio ir Braun lavonus jis asmeniškai vežęs į Berchtesgaden. Ten lavonus perėmė Goebbelsas ir Bormanas. Atidavę paskutinę nacišką pagarbą, Hitlerio ir Braun lavonai buvo sudeginti Berchtesgaden. Goebbelsas apsisverkęs. Abu šie šoferiai aiškino, kad asmeniškai dalyvavę Hitlerio lavono sudeginime.

Pereitais metais grįžo iš Rusijos nelaisvės buvęs Hitlerio tarnų viršininkas Linge. Jis pasakojo jau seniai girdėtus dalykus. Linge sakėsi taip pat dalyvavęs Hitlerio lavono sudeginime. “Hitleris su Braun buvo sudeginti Berlyno kanceliarijos kieme”, — tvirtina Linge. Tik vienu atveju abu šoferiai ir Linge savo tvirtinimus sutampa, būtent, kad Hitleris nusižudė dėvėdamas nacišką uniformą.

1945 m. gegužės 1 d. numery Buenos Aires mieste, Argentinoje, žurnalas Ahora (Dabar) atspausdino nusižudžiusio Hitlerio fotografiją. Buvo pažymėta, kad ši fotografija gauta iš Transocean žinių agentūros. Ši žinių agentūra kaip tik ir yra buvusi Vokietijos oficiali žinių agentūra. Be to, šis žurnalas buvo Vokietijos finansuojamas. Tokiu būdu dėl minimos fotografijos autentiškumo nėra abejonių. Fotografija Hitlerį vaizduoja pašarvotą. Kareiviai buvo pastatyti garbės sargybai eiti. Hitleris toje fotografijoje buvo ne nacių uniformoje, bet buvo apvilktas juodu kostiumu. Pagal liudininkų tvirtinimus apie pašar-

vavimą bei garbės sargybas ir kalbos negali būti, nes ne sudeginti lavono nebuvo laiko.

Asmeniškai būčiau linkęs galvoti, kad minima fotografija yra nacių vadų triukas. Ji buvo paruošta žmonės apgauti. Toji fotografija ir verčia galvoti, kad Hitleris tuo laiku nusižudė. Perkeisti savo asmenybę jam nebuvo taip sunku. Juk atsimename, kad santarvininkai belaisvių stovykloje tris dienas turėjo ir Himmlerį, bet jo nepažino, nežiūrė, kad Himmleris buvo nusiskutęs tik tuos savo mažus ūsus ir apdengęs vieną akį. Kitokio veido permainymo neturėjo.

Sovietiški milijonieriai

Yra žinoma, kad Sovietų Rusijoje yra labai turtingų žmonių. Sovietų valdžia šių milijonierių turtų neliečia, nes Kremlius valdovų supratimu šie milijonieriai yra uždirbti “socialinėje tarnyboje”. Vienas tokių milijonierių yra Artemio Mikoyan, prekybos komisaro Anastas Mikoyan brolis, kuris irgi yra milijonierius.

Artemio Mikoyan yra sovietišku lėktuvų MIGų konstruktorius. Gyvena Maskvoje. Turi daugorazį, daug vilų priemiesčiuose, asmeninį lėktuvą, daug prabangių automobilių, lenktynės arklį. Kaip ir ankstyvesniems Rusijos kunigaikščiams, taip ir Mikoyanui netrūksta gražiosios lyties draugystės. Joms negaili padovanoti prabangių drabužių. Sakoma, kad Artemio Mikoyan yra turtingesnis už Rockefellerį ir Fordą. O užimtuose kraštuose sovietai be niekur nieko, ūkininką, turintį 30 ha ir devynių vaikų, paskelbia buože, buržuizmu bei darbininkų išnaudotoju.

HARTFORD, CONN. IR APYLINKĖS MIEŠTŲ DEMESIJAI

Parcels To Russia, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N.Y. Atidare savo ofisą šiuo adresu — 651 ALBANY AVE., HARTFORD, CONN., Tel. CHapel 7-5164.

Mūsų firma patikima siuntimui siuntinių į SSRS, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitur. Esame įgijoti Inturisto Maskvoje. Muitas apmokamas čia. Garantuojam pristatymą. Atidare kasdien ir sekmadieniais.

SVARBU NAMŲ SAVININKAMS IR RANGOVAMS - STATYBININKAMS

D. JURJONO BENDROVĖ, 3251 So. Halsted Street

Telefonas CALumet 5-1064

pristato automatinį vandens šildymo krosnis (boilerius) 20 iki 60 galonų didumo žemiausiomis kainomis. Taip pat virtuvėms modernių “sinklų” spintelų-kabintų metalinių ir medinių. Pirmiau negu pirksite pasiteiraukite šioje bendrovėje ir tas gali jums žymiai sumažinti išlaidas.

JONAS AUGUSTAITIS

Buv. Lietuvos Kariuomenės Vado ats. generolo Stasio Raštikio atsiminimai

7.

Gen. Jackui susirgus ir nerodžius galimybių pasveikti, gen. št. viršininku buvo paskirtas (gal po kelių mėnesių — jis neraso kada) šių atsiminimų autorius plk. lt. St. Raštikis. Nors tada p. Raštikis turėjo pilniausią Smetonos pasitikėjimą, tačiau gen. Jackaus padarytų ir įvykdytų šališkų sprendimų neatitaisė. Suklaidintų vadimo principais jaunųjų karininkų, nesiorientavusių politikoje, bylų neperžiūrėjo ir atgal į kariuomenę negrąžino. Suklaidintas jaunos kariuomenės elementas, atleistas, be tinkamo darbo, nepatenkintas, nukentėjęs dėl politikos, buvo paliktas blaškytis toliau ir kartais naudojamas “politikierių” lietuvių tautos nenaudai... Kubiliūnas, žinodamas jų judėjimą, toleravęs ir prisidėjęs, negalėjo pasilikti kariuomenėje. Jis buvo, kaip p. Raštikis rašo “gabus karininkas” (žiūr. pusl. 292), bet jis mano supratimu, buvo labai blogas politikas. O vyr. štabo viršininkas, mano nuomone,

turi orientotis ir politikoje. Sakyčiau, jis turėtų būti geras politikas, bet nepolitikuojantis generolas, — generolas, sugebąs kariuomenę neįtraukti į politinių susigrupavimų kovas. Tačiau daug blogiau yra, kai vyr. št. viršininkas ar kariuomenės vadas yra karys, menkas politikas, bet politikuojantis vadas. (J. A.)

Matėme, kaip įvykio dalyviai, jaunieji karininkai, darė perversmą be kita ko ir prieš įsigalincias lenkiškas įtakas; dabar toji pati grupė, besiblaškydama, beieškodama vado, surado vadą (Lozoraitį su 8 punktais), reprezentantą tos politikos, prieš kurią jie ruošė perversmą. Ar yra tai politinio kurso pakeitimas, ar tik kitokio vado nesuradimas?..

Lenkijos ultimatas Lietuvai

Lenkija 1938 m. kovo mėn. 17 dieną per savo pasiuntinį Taline (Estijoje) įteikė per Lietuvai pasiuntinį Estijoje p. B. Dailidę Lietuvai ultimatumą, pagal kurį Lietuva 48 val. būvy turėjo atsakyti, ar ji sutinka akredituoti diplomatinis atstovus Kaune ir Varšuvoje nevėliau kaip kovo mėn. 31 d. Tų atstovų uždavinys turėjo būti nustatyti normalius santykius tarp Lietuvos ir Lenkijos. Lietuvos vyriausybė Lenkijos ultimatumą priėmė, ir p. Raštikis savo atsiminimuose apie tai šitaip rašo:

“Kovo 19 dieną visa Lietuvos vyriausybė buvo susirinkusi prezidentūroje. Be vy-

riausybės narių, į posėdį buvo dar pakviesti seimo pirmininkas, kariuomenės štabo viršininkas ir aš (Raštikis — kariuomenės vadas). Posėdžiui pirmininkavo Respublikos Prezidentas... Užs. Reikalų Ministeris painformavo, kad beveik visi diplomatai pataria mums sutikti su Lenkijos reikalavimu užmegsti diplomatinis santykius, jis atsargiai pakritikavo mūsų per eilę metų su Lenkija politiką, kuri per ilgai delsusi, nemėgindama paskiausi laiku jau pribrendusį santykių užmezgimą greičiau išspręsti, ir todėl, dabar susilaukusi tokio nemalonaus Lenkijos žygio. Lozoraitis siūlė ultimatumą su tam tikru Lietuvos vyriausybės pareiškimu priimti”. (Žiūr. pusl. 520).

Be to, p. Raštikis sako: “Lozoraitiui buvo gal ir daugiau šansų garbingai susitarti” (pusl. 516).

Kodėl tačiau p. Lozoraitiui, anot p. Raštikio, buvo daugiau šansų garbingai susitarti, p. Raštikis nepasakė. Ar dėl to, kad Lozoraitis save dar gimnazijų baigęs laikė lenku, ar dėl jojo simpatijų Lenkijai, atsiminimų autorius neaiškina. Bet šiandien nėra paslaptis, kad Lozoraitis jau nuo 1935 metų turėjo slapta kontaktą su Lenkijos vyriausybe per Lenkijos “korespondentą” Katelbachą Kaune ir p. K. Narutavičių, slapta užsinešusių į Lenkiją pas Beką, Lenkijos Užsienio Reikalų Ministerį, kuris vi-
sai trumpai prieš ultimatumą įteikimą ji-

kinėjo Beką, kad Lietuva norint su Lenkija užmegsti santykius. Lozoraitis (kaip rašo p. Raštikis) daro priekaištą mūsų vėdamajai politikai Lenkijos atžvilgiu dėl josios delsimo ir per ilgai nemėginimo “jau pribrendusį santykių užmezgimą greičiau išspręsti” (i.b.d.). Ar Lozoraitis, smerkdamas Lietuvos vedamą politiką manė, kad pribrendintą per agentus santykių užmezgimo reikalą Lietuva turėjo imtis pati iniciatyvos ir paprašyti Lenkijos santykių (tuomet nebūtų buvę tokio nemalonaus Lenkijos žygio), Raštikis taip pat neišaiškina. Aišku viena (pagal p. Raštikį), kad p. St. Lozoraitis buvo nepatenkintas tokiu delsimu santykius su Lenkija užmegsti.

Toliau, pagal p. Raštikį, “kariuomenės vadovybės samprotavimuose Lietuvos ir Lenkijos priešai yra tie patys” (pusl. 515). Iki dabar visi žinojome, jog Lenkijos priešai yra vokiečiai ir rusai, o Lietuvos didžiausias priešas buvo Lenkija, su kuria Lietuva jokiū būdu negalėjo surasti jokio sprendimo Lenkijos padarytomis Lietuvai skriaudoms atitaisyti. Tuo tarpu su vokiečiais ir rusais vistiek buvo susitarta, ir Lietuva turėjo su jais normalius diplomatinis santykius.

Pagal Raštikį išeitų, jog Lenkija nebuvo Lietuvos toks priešas, kaip ją laikė visa mūsų visuomenė. Tai yra lenkų tezė, kurią visuomet jie kartoja lietuviams. Bet jeigu taip būtų buvę, kaip mano p. Raštikis, tai

būtų buvęs surastas pagrindas ginčius išspręsti, sudaryti normalius santykius, ir neabejotinai Rytų Europos valstybių politika būtų išsirutuliavusi kitoniška linkme. Atstovaujant gi p. Raštikiui tokias nuomones, atrodo ir jį galėjo turėti įtakos p. Raštikio siūlymui priimti ultimatumą.

Toliau p. Raštikis rašo:

“Kariuomenės vadovybės nuomonę teko man (Raštikiui) formuluoti” (pusl. 520). “Aš pareiškiau, kad mūsų kariuomenė viena prieš Lenkiją negali kariauti. Trumpai papasakojau, kokią kariuomenę aš priėmiau ir ką per trejus metus jau esu atlikęs. Atvirai pasakiau, kad kariuomenė dar nėra visai tinkanti kovai”. (i. b. d.).

Toliau p. Raštikis sako, kad kariuomenė bus tinkanti kovai tik jos 7-rių metų kariuomenės sustiprinimo planą įgyvendinus, iš kurių tuo tarpu yra praėję vos tik 3 metai.

“Mano išvada buvo tokia: viena mūsų kariuomenė tuo tarpu negali sėkmingai kariauti su visa Lenkijos kariuomene; jei reikėtų, mes galėtume tik gintis arba sukelti ginkluotą demonstraciją; jei vyriausybė įsakys, kariuomenė tai vykdyt, bet be iluzijų dėl sėkmingos pabaigos; todėl kariuomenės vadovybė yra šalininkė taikaus konflikto išsprendimo, be karo”. (Žr. pusl. 520.)

(Bus daugiau)

Taupyk ir santaupas dėk į apdraustą
UNIVERSAL SAVINGS and LOAN BENDROVE.
Greitas ir mandagus patarnavimas.

Mokame didelius dividendus (palūkanas),
o visas santaupas pilnai apdraudžiame.

Atidaryk sąskaitą lietuviškoje

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN
BENDROVĖJE

1800 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujaisi kėlusimo trokai
Slegu metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabrook 5-9209

**INTRODUCTORY
SPECIAL!**

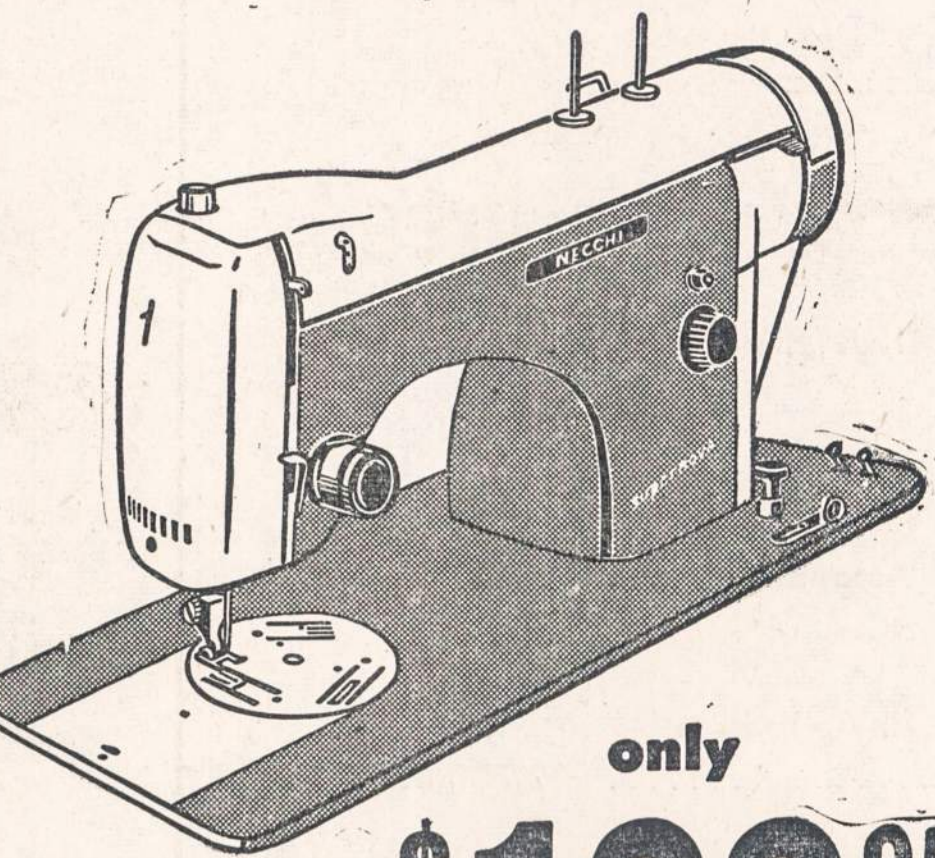
1957 NECCHI®
push-button supernova

MODERN
SLEEK
LINES

TWO-
TONE
STYLING

PUSH-BUTTON
FORWARD
AND
REVERSE

PUSH-BUTTON
DARNING

**24
MONTHS
TO
PAY**

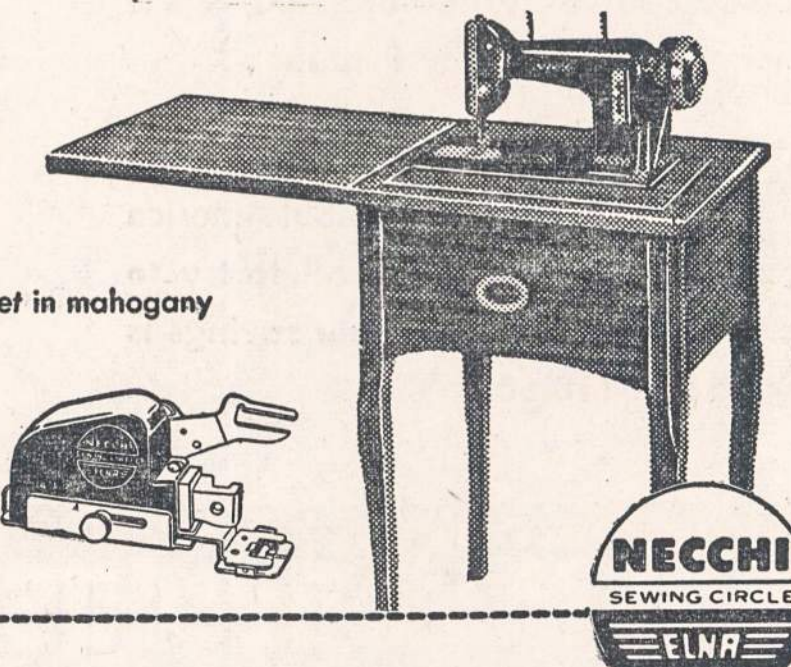
**only
\$189⁹⁵**

Push-button sewing eliminates guess-
work, offers you ease of operation.
Before you buy any sewing machine
see new NECCHI push-button sewing.

Imagine! Now you can make beautiful
new clothes for yourself and family on
this modern, round-bobbin machine.
Sews forward and reverse! Darns!
Mends! Sews over pins! Automatic
bobbin-winder. Backed by the famous
NECCHI-ELNA Guarantee.

You get this fine "Miracle" Console Cabinet in mahogany
or walnut! Sturdily constructed!

FREE! IF YOU ACT NOW
3 days only - Automatic fancy stitcher
absolutely FREE. Makes exclusive zig-
zag and embroidery designs.
PORTABLES START AT \$59.95

ARBET'S, Inc.

2442 West 47th Street

Virginia 7-0700

Kaltina policininką dėl vyro mirties

Robert Reilly, 65 m., automobilių parkavimo aikštės, 1754 Madison st., savininkas, mirė nuo širdies smūgio po barnių ir apstumdymo su policininku Frank Tassone.

Jo žmona laiko policininką vyro mirties kaltininku, bet policijos nuovados viršininkas kpt. Jerome Looney pasakė, kad jis jokių žygių prieš policininką nesiims.

Mrs. Reilly yra pakankamai turtinga, kad galėtų pasisamdyti gerus advokatus ir ieškoti, anot jos, teisybės. Jos vyras paveldėjo iš tėvo žinomus Reilly matracų fabrikus, bet dėl silpnos sveikatos buvo pasitraukęs iš šio biznio ir nusipirkęs automobilių parkavimo aikštę.

Mrs. Reilly pasakojo, kad sekmadienį 3 automobilistai pastatė savo mašinas gatvėje ir užblokavo įvažiavimą į aikštę. Paprašius vieną iš jų pavažiuoti kitur, šis atsakė, kad jis už vietą sumokėjo policininkui ir nesitrauks.

Atsirado ir pats policininkas. Mrs. Reilly tvirtinimu, policininkas Tassone juodu išplūdo blogais žodžiais, o paskui net sudavęs vyrui į krūtinę. Kai ši įsiterpusi, policininkas ją areštavo, nusivedė prie Chicago stadiono ir laikė tarpdury valandą laiko, kol atvažiuavo areštantų automobilis. Kai ji grįžo namo, rado savo vyrą negyvą su ištiesta ranka į telefoną. (v)

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ENGINEERS - STRESS ANALYSIS

Expanding, progressive California firm has attractive career positions available for M. E.'s with some basic experience in stress analysis.

We are subsidiary of large California Aircraft Company and offer numerous opportunities for promotion to \$15,000 a year pay brackets within two years. Starting salaries are five figures for qualified persons.

Living quarters are available in beautiful ranch style homes in Brentwood. Three Week Paid Vacation. Hospitalization.

Representative will be in Chicago January 22.
Write full details of education and experience including home telephone number to:

RICHARD J. VOCKERY

NEPTUNE ENGINEERING CO.
TRACY, CALIFORNIA

STANDARD OIL COMPANY

NEEDS MEN (Age 21-35) for

SERVICE STATION ATTENDANTS

Regular employment — 48 hour week.

Physical fitness essential.

Good starting salary, outstanding benefit plans.

Opportunity for advancement.

Apply in person at Standard Service Station

BRYN MAWR and SHERIDAN

Wednesday and Thursday (1957); 9 A. M. to 4 P. M.

Turret Lathe
Operator
Multiple Spindle
Automatic Operator
Internal and External
Grinders

SEE MR. LUCAS AT
1557 East 27th Street
CLEVELAND, OHIO

Mechanical Training
Course

boys between 18 and 20 years—
up to 23 years, if you have had
military training. High School
Education by a school in the
Cleveland metropolitan area re-
quired. College courses provided
with allied shop training. Four
years course. Hourly rate and
profit sharing. — \$3,000 bonus
when you graduate.

See MR. MELCHRIET at

1557 East 27th Street
CLEVELAND, OHIO

MOLD MAKERS

Experienced men on plastic

and die cast dies.

Many employee benefits.

Pleasant working conditions.

New air-conditioned plant.

Current work week 52½ hours.

MIDLAND DIE AND
ENGRAVING CO.

Division of Prex Corporation

Apply at once

BELMONT and WOLF RDS.

Franklin Park, or call

Gladstone 5-8620, or

National 5-8900.

• SVEICUOTOJAI

• ARC WELDERS

Reikalingas patyrimas produkcijoj.

Unijos imonė.

Visi dirbančiojo priedai.

FOLEY & LAVISH ENG. CO.

1235 So. Campbell Ave.

REIKALINGAS patyrimas bartenderis.

Pradžiai \$90.00 per savaitę. Kreiptis

nuo 9 val. iki 11 val. ryto, 5620 W. 87th

Street. Klausiti Bill.

REIKALINGAS vyras dirbti restorane

ir tavernoj. Gali būti apysenis žmo-

gus. 3465 So. Morgan Street.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietu-
vių žodynas. Geresnio anglų-lie-
tuvių kalbų žodyno nėra. Nenu-
matoma, kad naujas žodynas
greitu laiku būtų spausdinamas.
Todėl siūlome dabar įsigyti šį
stipriai įristą 1256 puslapių an-
gliškai-lietuvišką ir lietuviškai-
anglišką žodyną. Kaina—\$14.00.
Žodynas Jums bus išsiųstas, jei
pasiųskite \$14.00 čekį ar Money
Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street,

Chicago 8, Illinois

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ENGINEERS - STRESS ANALYSIS

Expanding, progressive California firm has attractive career positions available for M. E.'s with some basic experience in stress analysis.

We are subsidiary of large California Aircraft Company and offer numerous opportunities for promotion to \$15,000 a year pay brackets within two years. Starting salaries are five figures for qualified persons.

Living quarters are available in beautiful ranch style homes in Brentwood. Three Week Paid Vacation. Hospitalization.

Representative will be in Chicago January 22.
Write full details of education and experience including home telephone number to:

RICHARD J. VOCKERY

NEPTUNE ENGINEERING CO.
TRACY, CALIFORNIA

STANDARD OIL COMPANY

NEEDS MEN (Age 21-35) for

SERVICE STATION ATTENDANTS

Regular employment — 48 hour week.

Physical fitness essential.

Good starting salary, outstanding benefit plans.

Opportunity for advancement.

Apply in person at Standard Service Station

BRYN MAWR and SHERIDAN

Wednesday and Thursday (1957); 9 A. M. to 4 P. M.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

Are you looking for an interesting

job with a secure future?

Neighborhood organization has

attractive vacancy for

BUSINESS COLLEGE GRAD

AS STENOGRAPHER

Must be good at shorthand.

General office.

37½ hour week

8:30 A. P. to 4:45 P. M.

"You'll enjoy working here"

DEENA PRODUCTS CO.

1130 So. Wabash Ave.

Mr. Valrose, Wabash 2-8240

SECRETARY

(Age 23 to 34)

FOR SAFETY DEPARTMENT

Good pay, pleasant working

conditions, 40 hr. work week,

cafeteria in building, company

bus from and to public

transportation.

Contact: Mr. Hershman,

GENERAL EXPRESSWAY, INC.

Wabash 2-5100, Ext. 257

PERSONNEL CLERK

(Age 23 to 34)

No experience necessary,

must be good typist.

Shorthand required.

Detailed paper work.

COMPTOMETER OPERATOR

For Payroll Dept.

Light typing, must be expe-

rienced. Some posting and

balancing ledgers.

40 hrs. week period, excellent

salary. Prefer girls living

south or southwest.

HOUDAILLE INDUSTRIES, INC.

1455 W. 38th St. LA 3-1562

SUVAMŲ MASINŲ OPERUOTOJŲ

• Aukštos šmotų darbo ratos

• Dirbti prie vaikų drabužių

• VIRSLAIKIS

STORKTOWNE

2265 W. St. Paul Ave.

(Arti Milwaukee-Western-North Aves.)

REIKALINGA moteris prižiūrėti ser-

gančią ponį. Turi kalbėti angliškai.

Kambarys, maistas ir atlyginimas.

Skambinti: Stewart 3-9173

PERSONAL

Asmenų ieško

STASYŠ Sverusis, gyv. Sibire, ieško

savo sesers Liudvisės Molienės. Pra-

nešti: Wm. Gavcus, 5620 W. 87th St.

Tel.: GARDEN 2-9675.

IESKOMAS Paul Rasinskas, 1947 m.

gyvenęs P. O. Box 35 ir 143, Shipping-

port, Pa., U. S. A. Ieško brolio grįžęs

iš Sibiro ir motina. Pranešti šiuo ad-

resu:

J. Vilimas, 23 Eastbourne Ave.,

Hamilton, Ont., Canada.

Naujas Anglų-Lietuvių

kalbos žodynas

Daugiau, kaip 20,00 žodžių,

kaina tik \$4.00.

Didelis pasirinkimas radio

aparatur, su kuriais girdimos vi-

sos pasaulio šalys, taip pat gauti

ir rašomųjų mašinelių naujų

modelių. Reikalaukite katalogų

ir informacijų. J. Karvelis, 3322

So. Halsted St., YARDS 7-0677,

Chicago, Ill. (Sk.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GERAS PIRKINYS. 2 butai po 7

kamb. ir 2 kamb. rūsyje. 2 karų gara-
žas. Naujas karšto vandens alyvos šil-
dymas. Modernios plytelių vonios.

Alium. langai. \$31,500. A. Katilius.

MEDINIS, 4x4, su rūsiu, ir mūrinis.

2x4, su rūsiu. Šildymas krosnimis. Na-
mai sutvarkyti — nereikia taisyti.

\$205 mėn. pajamų. Kaina \$14,000. A.

Sirutis.

PELNINGAS, GERAM STOVYJE 4

butų ir patalpų biznis mūr. namas

Marquette Parke. Pilno konstrukcija.

Apsaugos įrengimai prieš potvynį.

Alium. langai, dvigubas garžas. Savi-

ninkas nori skubiai parduoti. Tikrai

\$41,500. A. Reklaitis.

LIETUVISKAI puikiai sutvarkyta

didelė krautuvė ir mėsos prekyba

Marquette Parke. Daro gražų biznį.

Viskas pigiai parduodama už \$5,900.

Volodkevičius.

GERIAU NIEKUR NERASIT! Mar-

quette Parke 7 kamb. med. bungalow.

Vonia ir virtuvė kloti plytelėmis. Aut.

šild., 2 karų garažas. \$17,00. A. Linas.

MŪR. PAJAMŲ BUNGALOW Gage

Parke. Moderniškas 5 kamb. butas sa-

vininkui ir 2 kamb. butelis rūsyje iš-

nuomotas už \$65 mėn. Kaina \$20,500.

A. Reklaitis.

MŪRINĖ 5 KAMB. REZIDENCIA.

2 karų garažas. Vienas blokas nuo

Marquette parko. Aut. garo apšildy-

mas. \$18,300. A. Katilius.

PER VIENERIUS METUS Jūsų idė-

tas kapitalas beveik padvigubės, jeigu

įsigysite už \$16,500 namą su taverna,

kuri dėl savo nepaprastai geros pa-

darbos daro didelį biznį—apie \$25,000

metinių pajamų. Vakarais ir šventai-

dienais uždaryta. A. Sirutis.

NEPRALAIŠKITE SVENČIŲ PRO-

GOS įsigyti šį puikų, prie parko sto-

vinčių, 5 butų apartm. mūr. namą. Ple-

no konstrukcija. 3 karų garažas. Na-

mas labai geram stovyje. \$417 mėne-

siųjų pajamų. Skambinkite A. Linui.

\$6,000 PAJAMŲ metams. Naujas ne-

didelis mūrinis pajamų namas, gra-

žioje gatvėje, prie Marquette Parko.

Automatškas garo šildymas. Kaina

\$38,500. Imokėti \$15,000. Savininkas

finansuoja. Volodkevičius.

KAS IESKOJOTE 2 po 6 mūrinio na-

mo prie Maria High School, tai jums

turime vieną tik 18 metų senumo su

dideliais miegamaisiais, pilna atlika ir

2 karų mūr. garažą. \$33,000. A. Linas.

1 RYTUS nuo Marquette Parko:

2x6, medinis, 2 maš. garažas, \$9,000;

6 kamb. mūr. bungalow, 2 maš. gara-

žas, šildymas karštu vandeniu garu.

\$16,000. K. Juknis.

8 APARTMENTŲ gerai prižiūrėtas,

svarus mūr. namas Marquette Parke,

labai geroje vietoje. Namai išimoka

per 7 metus. \$68,000. A. Sirutis.

5 KAMB. MŪRINIS bungalow prie

71st ir Talman. Naujai atremontuoti

gražūs kambariai ir virtuvė. Kamba-

rys rūsyje, porčiai, automatškas šil-

dymas alyva, dvigubas garžas. Kaina